

WERELDBURGERSCHAP

Samsam gaat over alle thema's van wereldburgerschap. Door met de onderstaande opdrachten een les samen te stellen, sluit u aan bij één van de kerndoelen voor burgerschap (34 t/m 50).

THEMA VAN DEZE MAAND

Afghanistan is één van de armste en onveiligste landen ter wereld. In 2014 vertrekken alle buitenlandse militairen. Hoe de toekomst van het land eruit gaat zien weet niemand.

4 MANIEREN OM SAMSAM TE GEBRUIKEN

1 YEAH RIGHT!

- Tijdsduur** 5 minuten + zelfstandig werken.
Doel Kennis opdoen over de kinderrechten.
Kerndoel 34, 35, 37.

Bij deze Samsam zit een stickervel met symbolen van kinderrechten. Laat de kinderen Samsam lezen en de juiste stickers in de lege vakjes plakken. Oplossingen staan op samsam.net.

3 DENK MEE - ACTUEEL!

- Tijdsduur** 45 minuten
Doel Verdieping.
Kerndoel 3, 6, 7, 38 en 47.

Geef elke leerling een kopie van de werkbladen (p. 5 en 6 van deze lesbrief) en laat ze de opdrachten maken.

2 FILMPJES KIJKEN

- Tijdsduur** 15 minuten - klassikaal
Doel Introductie van Afghanistan.
Kerndoel 47, 49, 50.

- Bekijk samen op het digibord de filmpjes 'Vluchteling' en 'Dagelijks brood' op samsam.net.
- Vraag: hoe wonen en eten de kinderen uit de filmpjes?

4 NIEUWS-BEGRIIP

begrijpend lezen met het nieuws van de dag

- Tijdsduur** 30-45 minuten
Doel Begrijpend lezen.
Kerndoel 4, 6, 7, 9 en 12.

Kopieer de Nieuwsbegrip-opdrachten op pagina 2-4 van deze lesbrief. Geef elke leerling Samsam en Nieuwsbegrip.

De handleiding staat op www.samsam.net > voor docenten.

OPDRACHT 1 Tekst lezen en vragen stellen

Lees de uitleg.

Uitleg

Wat je leest is soms niet zo makkelijk. Het is handig dan even een pauze te houden en jezelf een vraag te stellen. Lees het stukje nog een keer en kijk of je het antwoord op je vraag kunt vinden.

1. Lees de tekst met het stappenplan. Let op: je gaat tijdens het lezen vooral vragen stellen. Doe het zo:
Lees om beurten een stukje. Zeg hardop welke vraag in je opkomt tijdens het lezen van het stukje. Ook als jij niet degene bent die leest. Noteer je vragen in het schema.

Vragen	Antwoorden
Veilig	
Dekens	
Alleen brood	
Chips en koekjes	
Bruiloft	

2. Lees de tekst nog een keer voor jezelf. Houd je vragen erbij en schrijf de antwoorden die je op je vragen kunt vinden op.
3. Bespreek met de anderen uit je groepje de vragen die jullie hadden en de antwoorden die je gevonden hebt. Kun je elkaar helpen bij het vinden van antwoorden in de tekst?

Tip

Misschien zijn er vragen waarop je in de tekst geen antwoord vindt. Dat kan, want in geen enkele tekst staat alles. Wil je toch een antwoord, dan moet je het ergens anders zoeken.

4. Bespreek op welke vragen jullie geen antwoord kunnen vinden. Waar zou je het antwoord wel kunnen vinden? Schrijf dat in de antwoordenkolom.
5. Helpt het stellen van vragen je bij het begrijpen van de tekst?

OPDRACHT 2 Vragen over de tekst beantwoorden

1. Ook voor machines en medicijnen is Afghanistan afhankelijk van andere landen (zie **Chips en Koekjes**). Hoe kun je deze zin in je eigen woorden zeggen?
2. In het kader 'Meisjes de dupe' gaat het over tradities die slecht zijn voor kinderen, vooral voor meisjes.
  - Wat is een *traditie*?
  - Waarom zijn de tradities die genoemd worden slecht voor meisjes?
3. Wat zou jij ervan vinden als je op school alleen maar godsdienst zou krijgen, net als Noor?

OPDRACHT 3 Een tekstschema maken

In de tekst staat informatie over het eten, wonen en de oorlog in Afghanistan.

1. Zoek in elk stukje tekst naar informatie over een van de drie onderwerpen: *Eten*, *Wonen* en *Oorlog*. Onderstreep de informatie. Neem voor elk onderwerp een andere kleur.
2. Noteer in het schema hiernaast de informatie die je hebt gevonden in losse woorden of korte zinnen.
3. Extra vraag: Als er nog een vierde kolom in het schema zou zijn, waar zou die dan over kunnen gaan?

Eten	Wonen	Oorlog

OPDRACHT 4 Recepten bedenken

1. Lees het stukje **Alleen brood** nog een keer. Normaal gesproken eet Noor alleen brood, en soms wat groente of rijst. Maar op feestdagen maakt de moeder van Noor iets lekkers van een koeienpoot of een kip, rijst en een paar eieren.
2. Bedenk zelf een recept (of misschien ken je er al een) waar deze ingrediënten inzitten. Er mogen daarnaast ook nog andere ingrediënten in het recept zitten. Schrijf het recept op een apart blaadje. Let er bij het schrijven van het recept op dat het duidelijk is voor anderen. Er moet instaan wat je nodig hebt om het gerecht te maken en welke stappen je precies moet volgen.
3. Bespreek de recepten in de klas:
  - Waar ken je het recept van? Of hoe heb je het bedacht?
  - Welk gerecht lijkt je het lekkerst?
  - Is het recept duidelijk? Staan alle ingrediënten en hoeveel je ervan nodig hebt erin? Snap je hoe het gerecht gemaakt moet worden?

DENK MEE: HOE MOET HET VERDER IN AFGHANISTAN?

Dit ga je doen

- Je onderzoekt wat er in Afghanistan aan de hand is.
- Je ontdekt dat mensen verschillend denken over de vraag hoe andere landen betrokken kunnen zijn bij het leven van Afghanen.
- Je schrijft op wat jij denkt.

1 Lees over de situatie in Afghanistan.

Lees pag. 2, 5, 6 en 7 in Samsam. Maak aantekeningen.

Wat maakt het leven van Noor zwaar?

1 _____

2 _____

3 _____

2 Lees wat Moska zegt.

Op pag. 16 en 17 van Samsam staat het verhaal van Moska. Maak aantekeningen.

Waarom gaat Moska zo graag terug naar haar geboorteland?

_____

_____

Wat is volgens Moska het belangrijkste probleem in Afghanistan?

_____

_____

Hebben buitenlandse militairen de veiligheidssituatie volgens Moska verbeterd?

_____

_____

Moska zegt: "Helpen en weer weggaan is geen oplossing. Je helpt pas écht als je blijft."

Ben jij het met haar eens?

_____

_____

3

Lees het krantenbericht.

Maak aantekeningen.

Premier Mark Rutte bracht een laatste bezoek aan de Afghaanse provincie Kunduz. Nederland trekt zich terug uit Afghanistan. De politietrainingsmis­sie wordt afgesloten. Nederland heeft 800 Afghaanse agenten opgeleid. Premier Rutte: “Anderhalf jaar geleden was ik hier ook. De situatie is sinds die tijd verbeterd.”

Volgens de premier is de basis voor een rechtstaat nu gelegd, niet alleen door de opleiding van agenten, maar ook omdat er in Kunduz nu meer dan vijftig opgeleide rechters zijn, officieren van justitie, advocaten en een rechtenfaculteit met driehonderd studenten.

Rutte meent dat het tijd is dat de Afghanen op eigen benen gaan staan: “Het moet een keer ophouden. De Afghanen zullen het steeds meer zelf moeten doen. Natuurlijk zijn er nog veel problemen, maar ik ben gematigd optimistisch.”

Bewerking artikel Algemeen Dagblad, 1 juni 2013

Waarom waren Nederlandse militairen en agenten in Afghanistan?

Waarom gaan ze weg?

Is de situatie volgens premier Rutte verbeterd?

Ben jij het met premier Rutte eens?

4

Lees wat Quirine, Jonas en Sofia zeggen.

Kijk op pag. 18 en 19 van Samsam.

Schrijf nu op hoe jij erover denkt.

Doe het zo:

- Gebruik je aantekeningen uit opdracht 1, 2 en 3 en schrijf jouw mening in de ballon links.
- Bedenk voor de andere ballon een tegenargument. Iets dat je zelf vindt of iets dat één van de mensen uit je onderzoek zou kunnen zeggen als ze jouw mening horen.
- Heb je een foto of tekening van jezelf? Plak die er dan bij! Vul je naam en leeftijd in en stuur dit werkblad vóór 8 oktober naar Samsam, postbus 94020, 1090 GA Amsterdam. De mooiste inzending komen op samsam.net

Ik denk dat

Aan de andere kant
